

Pohjoismainen manifesti oppikirjallisuuden ja muun tietokirjallisuuden puolesta

Pohjoismaat ovat kulttuuripolitiikassaan yksimielisesti sitoutuneet tukemaan taiteen ja kirjallisuuden tuottamista ja julkaisemista sekä saattamista kaikkien kansalaisten ulottuville. Globalisoitumisen ja teknologian kehittymisen myötä kulttuuripoliittinen toimintakenttä muuttuu olennaisesti. Tästä syystä kulttuuripolitiikan raameja on väljennettävä siten, että myös oppikirjallisuus ja muu tietokirjallisuus mahtuvat vastaisuudessa selvästi ja yksiselitteisesti niiden sisäpuolelle.

Tietokirjallisuudelle on tunnusomaista, että se toimii vuorovaikutuksessa todellisuuden kanssa. Tietokirjallisuuden eri muotoja ovat mm. historialliset teokset, topografiset kuvaukset, pamfletit, kronikat, koulukirjat ja muut oppikirjat, populaaritieteelliset teokset, tiedeproosa, dialogit, kirjeet, esseet, elämäkerrat, uskonnolliset julistukset, hakuteokset ja oikeustieteelliset teokset. Tietokirjallisuutta julkaistaan kirjojen, vihkojen ja aikakausjulkaisujen muodossa sekä tuotetaan myös sähköiseen levitykseen.

Tietokirjallisuus on tietoa. Se luo pohjan opetukselle kouluissa ja yliopistoissa sekä erilaisissa ammatillisissa oppilaitoksissa. Uudet havainnot ja tutkimustulokset saavuttavat kohderyhmänsä tavallisimmin tietokirjallisuuden muodossa.

Tietokirjallisuus on viestintää. Tietokirjallisuus tuo konkreettista sisältöä joukkotiedotusvälineiden tarjoamaan informaatioon sekä julkiseen keskusteluun. Tietokirjallisuus synnyttää ajatustenvaihtoa yhteiskunnan kaikilla tasoilla.

Tietokirjallisuuteen sisältyy ihmiskunnan yhteinen kokemusmaailma, joka on koottu yleisteoksiin ja kirjastoihin, lakiteksteihin ja julkisiin asiakirjoihin sekä filosofisiin ja uskonnollisiin teksteihin.

Tietokirjallisuus on demokratian polttoainetta. Tietokirjallisuuden piirissä kehitetään termejä ja käsitteitä, esitellään uudenlaisia analyysi- ja systemointimenetelmiä, testataan väitteitä ja luodaan standardeja toimivalle kommunikaatiolle.

Tietokirjallisuus on sivistystä. Tietokirjallisuudessa käsitellään inhimillisen olemassaolon kaikkia eri ulottuvuuksia. Tiedonhankinnan ja elämänmittaisen oppimisen kasvavien vaatimusten seurauksena käsitys kirjallisuudesta on väistämättä laajentunut niin, että se nähdään nykyisin äärettömänä tekstiuniversumina.

1: Kirjallisuuspolitiikka on kulttuuripolitiikkaa. Markkinatalous ei saa yksin ohjata kansallista kulttuuria.

2: Kirjallisuuspolitiikkaan tulee sisällyttää oppikirjallisuus ja muu tietokirjallisuus sekä lisäksi kaunokirjallisuus. Kirjailijoille on taattava hyvät työskentelyolosuhteet, mikä puolestaan mahdollistaa laadukkaan kirjallisuuden julkaisemisen genrestä riippumatta.

3: Kirjallisuuspolitiikan on oltava myös kielipolitiikkaa. Tämä mahdollistaa teosten julkaisemisen kaikilla kansallisilla kielillä.

4: Kirjallisuuspolitiikka on demokraatiopolitiikkaa. Demokraattisen yhteiskunnan edellytyksenä on, että arvoista ja yhteiskunnallisista asioista käydään vilkasta keskustelua ja että pohdiskelevia ja tietoa välittäviä teoksia kirjoitetaan ja julkaistaan ja saatetaan kaikkien ihmisten luettaviksi.

Hyväksytty kuudennessa tietokirjailijoiden pohjoismaisessa kokouksessa Uppsalassa 20. syyskuuta 2008

Suomen tietokirjailijat ry

Hagþenkir (Islannin tietokirjailijat)

F-gruppen i Dansk Forfatterforening (Tanskan tietokirjailijat)

Den facklitterära sektionen Minerva i Sveriges Författarbund (Ruotsin tietokirjailijat)

Sveriges Läromedelsförfattares Förbund (Ruotsin oppikirjailijat)